

80-luvun loppupuolelle sijoittui kausi, jolloin Hevosenomistaja-lehden sijasta julkaistiin Ravimies-lehdissä hevosenomistajajärjestön omat sivut.

1980-luku: Hevosenomistajien edunvalvonta pääsee vauhtiin

80-luvun alkaessa vuonna 1976 perustetun järjestön alkuaikojen into oli vielä varsin voimissaan. Vuosikymmeneen mahtui niin nousuja kuin taantumiakin. Raviurheilleva Suomi koki kovia heti 70-luvun nousukauden jatkoksi, mutta huomattiin, että vaikeuksista voi myös ottaa opiksi. Suomen Hevosenomistajien Keskusliiton voimavara oli tuolloinkin yhteen hiileen puhaltaminen ja koko hevosenomistajien kentän aseman parantaminen.

Vuosina 1978-1982 Keskusliiton sihteerinä toiminut Reino Ruuttu huolehti yhteistyön luomisesta muihin Pohjoismaihin. Syksyllä 1980 suomalaisilla oli ensi kertaa mahdollisuus olla mukana hevosenomistajien pohjoismaisilla päivillä Oslolla. Seuraavana vuonna olikin Suomen vuoro olla isäntänä kyseisille päiville. Esko Oijala kirjoitti yhteistyön alkaneen tiiviissä merkeissä. "Näillä yhteisillä pohjoismaisilla tilaisuuksilla oli suuri merkitys alkavalle hevosenomistajain järjestölle Suomessa. Saimme tukea jalostus- ja keinosiemennystoiminnallemme ja puhumattakaan jatkuvasta vaikutuksesta ravikilpailuidemme kehittämiseksi, hevosten tuontiin ja vientiin."

Ravikriisin kautta uuteen nousuun

80-luvun alussa kotimaista raviurheilua koetteli niin kutsuttu ravikriisi, mitä ei luonnollisesti hevosenomistajien järjestösäkään sivuutettu. Kriisi itsessään vaatisi pidemmätkin muistelut. Eduskunta hyväksyi joulukuussa 1981 lain, jonka mukaan totalisaattorivoitot siirtyivät arpajaisverolain piiriin. Samana vuonna Suomen Hippos ry:n valtuuskunta päätti myöntää V5-pelin Oy Veikkaus Ab:lle, radoilla pelattavien pelien joutuessa siis ankaramman verotuksen kohteeksi. Ravivuosi 1982 alkoi täten mustissa merkeissä: totalisaattorivaihdot puto-

sivat noin puoleen ja ajoittain enemmänkin. Tuohon aikaan raveissa kävi paikan päällä runsaasti pelaajia, joten mittava kato kävi myös yleisö määrässä. Ravikilpailutoiminta keskeytyi noin kuukaudeksi koko maassa, ja V5-peli oli pysähdyksissä jopa lähes puolen vuoden ajan.

Neuvotteluihin olivat osallistuneet Suomen Hippoksen sekä ravivalmentajajärjestön ohella myös SHKL:n Reino Ruuttu sekä Keijo Engblom. Järjestömme oli sovun kannalla sekä valtiovalan, että Veikkauksen kanssa.

Myös Hevosenomistaja-lehden 2/1982 pääkirjoituksessa puheenjohtaja Esko Oijala sivusi asiaa toteamalla positiivisesti:

"Mutta ei niin paha, ettei hyvääkin tämän asian ympärillä. Ehkä tällainen kriisivaihe tarvittiinkin selvittämään kuumentunutta hevosilmapiiriä. Kyllä varmasti viime viikkoina on ollut pakko ymmärtää, että asioita on hoidettava koko hevosasiaa ja koko maata ajatellen, eikä yksittäisen radan, eikä varsinkaan yksittäisen henkilön etuja katsoen. Toivottavasti me kaikki opimme näistä asioista mahdollisimman paljon." Oijala muistutti samassa yhteydessä tarkasta rahankäytöstä ja investointien tärkeysjärjestyksestä.

Koulutusmyönteistä ajattelua koko alan tueksi

80-luvun alkupuolella huolta kannettiin myös esimerkiksi suomenhevossarjojen vähentymisestä sekä hevosihmisten koulutautumismahdollisuuksista. Myös ravikilpailujen tuomaristoon haluttiin osaavampaa väkeä ja uutta verta tuomarikoulutuksiin huhuiliin myös hevosenomistajajärjestön kanavien kautta. Ajotaparikkeet mietityttiivät toki hevosystävällisyyteenkin vedoten, mutta myös omistajan oikeusturvan kannalta. Jos pahin kilpakumppani taklataan laukalle etua saavuttaen, rikkeestä seurannut sakko voi tuntua pieneltä haitalta, jos taskuun päätyy kuitenkin kilpailun suurin palkintorahatukku.

Erästä keskusliiton työvaliokunnan kokouspöytäkirjasta voidaan lukea seuraavaa: *"Todettiin, että kaikki ajolupakorttiin liittyvä koulutus on myönteistä ja ajajien ammattitaitoa kohottavaa. Kaikkien, joiden ajotaito on riittävä, on saatava rajoituksitta osallistua kaikkiin lähtöihin. Mahdollisella ammattilisenssillä ei saa olla mitään tekemistä ajoluvan kanssa, vaan se saa olla tarkoitettu koskemaan vain hevosten valmennusta".*

Myös muu hevosenomistajien koulutus koettiin tärkeäksi. Suomen osaaminen useallakin sektorilla koettiin olevan jäljessä etenkin Ruotsia ja haluttiin etsiä sopivia keinoja tiedon levittämiseen niin keskusliiton

kuin lääninyhdistystenkin tasolla. Hevosenomistajajärjestön edustus on ollut vahvasti mukana myös lisenssitoimikunnissa.

Sisäänkirjoitusmaksut sekä ikäluokkakilpailujen ennakkomaksut

Oijalan puheenjohtajakaudelle ajoittui myös merkittävänä pidetty asia, neuvottelut sisäänkirjoitusmaksujen poistamisesta. Asia oli ollut tapetilla jo kauan, ja systeemiin haluttiin viimein muutosta. Myös ennakkomaksukilpailut kuuluivat omistajajärjestön edunvalvontaan. Järjestössä hyväksyttiin ajatus, että kohtuullista ennakkomaksua voitaisiin kasvattaa- ja ikäluokkakilpailuissa periä, mutta *"se, että ohjelmansuorittaja maksaa osallistumisesta tavallisiin kilpailuihin, on väärin"* (suora lainaus Oijalan kirjoituksesta Hevosenomistaja-lehdessä vuonna 1996).

Vuoden 1980 aikana neuvottelut johtivatkin haluttuun tulokseen useimpien ratojen kohdalla. Jotkut radat kuitenkin halusivat pitää kiinni tästä tulovirrasta. Eniten tunteet kuumenivat Kouvolan raviradan kanssa, ja asiat eskaloituivat jopa ilmoitta-

miskieltoon saakka. Asia saatiin lopulta sovittua. Voitaneen todeta, että neuvottelutaitoiset toimijat ovat olleet kullannarvoisia – silloin ja nyt.

Oritoimintaa ja kärryjupakkaa

Talousasioiden tukijaksi kaavailtiin 80-luvulla sekä siitosoritoimintaa että ravikärrybisnestä. Keskusliiton kautta oli ollut tilattavissa lisäksi myös laserlaitteita, viljanlittistäjää, ensiapulaukkuja, loimia, paitoja ja vaikka kärrynpyöriä. Olipa myytävänä myös varsa-arpojakin. Moni projekti jäi varsin lyhytkestoiseksi, eikä draamaltakaan aina vältytty. Oritoiminta siirtyi vuonna 1984 Suomen Ravihevoskasvattajain Säätiölle, joka on jatkanut toimintaa siitä lähtien.

Minna Nilsen

Lähde:

Hevosenomistajalehdet sekä Ravimieslehtien SHKL-sivut

*Hevosurheilu-lehden lehtiarkisto
Keskusliiton arkistomateriaali*